

Sekretarz Stanu

BM-I.0520.126.2022

**Pani
Gabriela Morawska-Stanecka
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Roberta Dowhana złożone podczas 40. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Szczegółowe regulacje dotyczące egzekucji świadczeń alimentacyjnych i środków obrony dłużnika przed egzekucją zawierają przepisy części trzeciej ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego* (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.), zwanej dalej „k.p.c.”.

Zgodnie z tymi przepisami komornicy sądowi prowadzą egzekucję świadczeń alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego, tj. tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Tytułami egzekucyjnymi są w szczególności: wyroki i postanowienia sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugody zawarte przed sądem. W tytule egzekucyjnym oznaczona jest wysokość świadczenia alimentacyjnego podlegającego przymusowemu wykonaniu, zaś wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji umożliwia komornikowi sądowemu prowadzenie egzekucji według wszystkich dopuszczalnych sposobów, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości. Skierowanie egzekucji do nieruchomości dłużnika oraz składników jego majątku, do których przepisy o egzekucji z nieruchomości stosuje się odpowiednio, jest możliwe tylko na wniosek wierzyciela. Wierzyciel może wskazać wybrane przez siebie sposób albo sposoby egzekucji, zaś organ egzekucyjny stosuje sposób egzekucji najmniej uciążliwy dla dłużnika.

Wszczynając postępowanie egzekucyjne w zakresie świadczeń alimentacyjnych, komornik sądowy nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Zadaniem organu egzekucyjnego jest przymusowe wykonanie obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, a nie weryfikowanie jego zasadności i wymagalności, gdyż badanie merytoryczne tego obowiązku pozostaje w gestii sądu w postępowaniu rozpoznawczym poprzedzającym postępowanie egzekucyjne lub toczącym się na skutek wytoczenia powództwa z art. 840 k.p.c.

Odnosząc się do kwestii dobrowolnego spełnienia świadczenia w toku postępowania egzekucyjnego, wskazać należy, iż stosowną regulację w tym zakresie zawiera przepis art. 822 k.p.c. W myśl tego przepisu, jeżeli dłużnik złoży komornikowi niebudzący wątpliwości dowód na piśmie, że dopełnił swojego obowiązku albo że wierzyciel udzielił mu zwłoki, komornik powinien wstrzymać się z dokonaniem czynności i zawiadomić o tym wierzyciela. Na polecenie wierzyciela komornik ma obowiązek niezwłocznego dokonania czynności, która uległa wstrzymaniu. Jeżeli obowiązek wygasł albo nie może być egzekwowany na skutek zdarzeń, które miały miejsce poza postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez organ egzekucyjny, a wierzyciel nie składa wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego, aby doprowadzić do zakończenia postępowania egzekucyjnego, dłużnik musi wytoczyć powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Niezależnie od możliwości żądania wstrzymania egzekucji w trybie art. 822 k.p.c. oraz wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 k.p.c., dłużnik - w myśl art. 1083 § 4 i 5 k.p.c. - może żądać zawieszenia postępowania egzekucyjnego co do świadczeń alimentacyjnych wymagalnych w przyszłości, jeżeli uiszczy wszystkie świadczenia wymagalne i złoży na rachunek depozytowy Ministra Finansów sumę równą sumie świadczeń alimentacyjnych za sześć miesięcy, z równoczesnym umocowaniem komornika do podejmowania tej sumy. Komornik skorzysta z tego umocowania, gdy stwierdzi, że dłużnik popadł w zwłokę z uiszczeniem świadczeń wymagalnych, równocześnie z urzędu podejmując postępowanie. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego w opisanym przypadku nie wyłącza możliwości podejmowania przez komornika czynności mających na celu wykonanie w przyszłości tytułu wykonawczego, w tym zajęcia majątku dłużnika. Sąd na wniosek dłużnika może, po wysłuchaniu stron, uchylić dokonane zajęcia.

W świetle przedstawionych wyżej regulacji stwierdzić należy, iż na gruncie obecnie obowiązującego prawa dłużnik alimentacyjny posiada instrumenty prawne zapobiegające dwukrotnemu wykonaniu tego samego obowiązku alimentacyjnego. Nie można więc podzielić

stanowiska, że organy postępowania egzekucyjnego aprobują sytuacje, w których dochodzi do podwójnego ściągnięcia tych samych należności alimentacyjnych.

Z poważaniem

Marcin Warchoł

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/